Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31175

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i (SPFÖ), kurum içi çal??anlar?n stratejik planlama süreçlerine yönelik alg?lar?n?, bilgi düzeylerini ve sürece kat?l?m fark?ndal?klar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle yerel yönetimler (belediyeler) ba?lam?nda, çal??anlar?n stratejik hedeflere ne ölçüde hakim oldu?unu ve bu planlar?n i?leyi?ine dair ne kadar bilgi sahibi oldu?unu belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, 2012 y?l?nda Hilal Yakut ve Hakan Korkmazyürek taraf?ndan yap?lm?? olup, ölçe?in yap?sal geçerli?i ve iç tutarl?l??? detayl? olarak incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Stratejik Planlama Fark?ndal???, Stratejik Yönetim, Kurumsal Fark?ndal?k, Belediye Çal??anlar?, Likert Ölçe?i, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Örgütsel Geli?im

Yazarlar

Hilal Yakut, Hakan Korkmazyürek

Amaç

Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i'nin temel amac?, örgütler, özellikle de belediyeler bünyesinde çal??an personelin stratejik planlama faaliyetlerine yönelik sahip olduklar? **fark?ndal?k** düzeyini sistematik olarak ölçmektir. Bu fark?ndal?k, hem planlar?n anlam?n? ve önemini kavramay? hem de uygulama süreçlerine dair bilgi sahibi olmay? içerir.

Ölçek, yöneticilere ve ara?t?rmac?lara, stratejik planlama çabalar?n?n organizasyonel düzeyde ne kadar benimsendi?ini ve içselle?tirildi?ini belirleme imkan? sunar. Elde edilen veriler, e?itim ihtiyaçlar?n?n saptanmas?nda ve planlama süreçlerinin etkinli?ini art?rmaya yönelik iyile?tirme stratejilerinin geli?tirilmesinde kritik rol oynar.

Yap?

Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i, çal??anlar?n stratejik planlamaya dair çok boyutlu yakla??mlar?n? de?erlendiren 31 maddeden ve üç ana alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, çal??anlar?n konuya ili?kin **bili?sel** ve **duygusal** yakla??mlar?n? kapsar.

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel yap? ?unlard?r:

Alg? (11 Madde): Bu alt boyut, belediye çal??anlar?n?n stratejik planlama çal??malar?n?n kurumsal ve ki?isel düzeyde ne anlama geldi?ini, önemini ve de?erini nas?l alg?lad???n? tespit

ARABPSYCHOLOGY.COM

etmeyi amaçlar.
Süreç (13 Madde): Bu boyut, çal??anlar?n stratejik planlaman?n i?leyi?i, uygulama a?amalar?, izleme ve de?erlendirme süreçleri hakk?ndaki bilgilerini test eder. Çal??anlar?n, kendi kurumlar?ndaki stratejik planlama süreçlerinin ak??? hakk?ndaki fark?ndal??? sorgulan?r.
Bilgi (7 Madde): Bu alt boyut, çal??anlar?n kendi belediyeleri içerisindeki spesifik stratejik planlama çal??malar?, hedefleri ve ç?kt?lar? hakk?nda ne kadar **güncel ve detayl? bilgi** sahibi olduklar?n? ortaya ç?karmay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla AMOS 16.0 istatistik program? kullan?larak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, geli?tirilen teorik modelin (üç alt boyutlu yap?n?n) gözlenen verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu test etmek için kullan?lan güçlü bir yöntemdir.

Analiz sürecinde, ölçülen yap?n?n en uygun modelini belirlemek üzere çe?itli alternatif modeller test edilmi?tir. Bu modeller aras?nda **ili?kisiz modeller**, birincil seviye, ikincil seviye ve tek faktörlü modeller yer almaktad?r. Bu kapsaml? kar??la?t?rmal? analizler, Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i'nin kuramsal yap?s?na en uygun olan modelin seçilmesine olanak tan?m??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lan ön çal??ma 60 ki?ilik bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Bu ön çal??mada, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri **.92** olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör analizi için örneklem uygunlu?unu de?erlendirmek üzere **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ve Barlett Testi sonuçlar? incelenmi?tir. KMO örneklem uygunluk katsay?s? .702 olarak bulunmu?tur; bu de?er, örneklemin faktör analizi için kabul edilebilir düzeyde uygun oldu?unu i?aret eder. Ayr?ca Barlett testi anlaml? ç?km??t?r ($p < .05$), bu da maddeler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör ç?karma için yeterli oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 31 sorudan olu?maktad?r. Yap?lan faktör analizi sonuçlar?na göre, ölçe?in yap?sal olarak beklenen üç alt boyutu içermesine ra?men, istatistiksel analizde **8 faktörlü** bir yap? ortaya ç?km??t?r. Bu 8 faktörlü yap?, ölçekteki toplam varyans?n **% 77.163'ünü** aç?klamaktad?r. Yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in stratejik planlama fark?ndal??? yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu çok faktörlü yap?, stratejik planlama fark?ndal???n?n tek bir genel boyuttan ziyade, alg?, süreç bilgisi ve spesifik bilgi gibi farkl? yönleri içeren karma??k bir yap? oldu?unu desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Yaz?l? Anket/Ölçek

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Örgüt Çal??anlar? (Özellikle Yerel Yönetim/Belediye Personeli)

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ön örneklemi 60 ki?iden olu?mu?tur. Ölçek, belediye çal??anlar?n?n stratejik planlama süreçlerine dair fark?ndal???n? hedef alm??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (1= hiçbir zaman - 5= her zaman). Kat?l?mc?lardan maddelere ne s?kl?kta kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Stratejik Planlama, Kurumsal Geli?im, Örgütsel Psikoloji, Fark?ndal?k Ölçümü, Cronbach Alfa, KMO Testi, Faktör Analizi, Belediyeler

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu Yazar: Hilal Yakut.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2012 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Hilal Yakut ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?, kaynak gösterilerek gerçekle?tirilmelidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: stratejik-planlama-farkindaligi-icin-bir-olcek-gelistirme-calismasi-guvenirligi-ve-gecerligi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Yakut, H. ve Korkmazyürek, H. (2012). Stratejik planlama fark?ndal??? için bir ölçek geli?tirme çal??mas?: Güvenirli?i ve geçerli?i. Ça? Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(2), 159-170.

Stratejik Planlama Fark?ndal??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

31 madde ve 3 alt boyut

Alg?(11)Belediye çal??anlar?na stratejik planlama çal??malar?n?n ne anlam ifade etti?i tespit edilmek istenmi?tir.
Süreç(13) Belediye çal??anlar?n?n stratejik planlaman?n i?leyi?i ve uygulama süreci konusundaki bilgileri test edilerek, çal??anlar?n kendi belediyelerindeki stratejik planlama süreçleri sorgulanm??t?r.
Bilgi(7) Çal??anlar?n kendi belediyeleri içerisindeki stratejik planlama çal??malar? hakk?nda ne kadar bilgi sahibi olduklar?n?n ortaya ç?kar?lmas?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM